

Sygn. akt II CSK 83/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Bączyk

w sprawie z powództwa Ł. S. i B. S.
przeciwko Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w S.
z dnia 27 września 2017 r., sygn. akt I ACa .../16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powodowie: Z. S. i B. S. złożyli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 27 września 2017 r., w którym zmieniono wyrok Sądu Okręgowego z dnia 5 lipca 2016 r. w pkt I i pozbawiono tytuł wykonawczy (w postaci nakazu zapłaty – I Nc ../00 w części dotyczącej odsetek od roszczenia zasądzonego tym nakazem) oraz dodatkowo apelację od powodów w całości. Wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 5 lipca 2016 r. pozbawiono wykonalności wspomniany tytuł wykonawczy w całości i oddalono powództwo w pozostałym zakresie.

W skardze kasacyjnej powodów podnoszono zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego i materialnego. Motywując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący stwierdzili, że w rozpoznawanej sprawie, wytoczonej na podstawie art. 840 § 1 k.p.c., występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do pytania, czy art. 5 k.c. może stanowić samoistną podstawę powództwa opozycyjnego. Istnieje ponadto potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. Chodzi mianowicie o „wyeliminowanie rozbieżności i wątpliwości w orzecznictwie sądowym w zakresie możliwości zastosowania art. 5 k.c. w zw. z art. 840 k.p.c., art. 123 i art. 125 k.c.”.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Analizując treść uzasadnienia obu wyroków Sądów meriti, treść skargi kasacyjnej i zawartą w niej prawną motywację wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a także treść odpowiedzi na skargę kasacyjną (k. 380 i n. akt sprawy), Sąd Najwyższy stwierdził, że w rozpoznawanej sprawie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego nie występuje – wbrew stanowisku skarżących – potrzeba rozstrzygnięcia wskazanego przez skarżących zagadnienia prawnego ani też potrzeba dokonywania wykładni przepisów budzących – ich zdaniem – poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie.

W ocenie Sądu Najwyższego, Sąd Apelacyjny prawidłowo przyjął, że co do zasady przepis art. 5 k.c. nie może stanowić odpowiedniej, skutecznej podstawy

pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2002 r., II CKW 943/00 nie publ.). Przepis art. 5 k.c. nie może być zatem samodzielną podstawą powództwa opozycyjnego (art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.). Jako sytuację wyjątkową Sąd Najwyższy wskazał jednak to, że po powstaniu tytułu egzekucyjnego mogłoby nastąpić zdarzenie, w wyniku którego należność nie mogłaby być egzekwowana, ponieważ w przeciwnym razie byłoby to sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Wbrew stanowisku skarżących, w świetle ustaleń faktycznych dokonanych przez Sądy meriti należało przyjąć, iż wskazana sytuacja, uzasadniająca zastosowanie art. 5, jednakże nie wystąpiła, co zostało przekonywająco wyjaśnione na s. 19 i 20 uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Trafnie wskazano przede wszystkim na to, że strona powodowa nie powołała jednak żadnych obiektywnych okoliczności lub okoliczności obciążających stronę pozwaną, które uzasadniałyby ocenę, iż posługiwanie się tytułem wykonawczym wobec powodów (dłużników) było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Samo skierowanie żądania zapłaty wobec spadkobierców dłużnika nie oznacza jeszcze naruszenie zasad współżycia społecznego, skoro spadkobiercy dysponują instrumentami prawnymi pozwalającymi ograniczyć lub wyłączyć ich odpowiedzialność za długi spadkowe po zmarłym ojcu.

Ocena, czy doszło do uznania długu (właściwego lub przynajmniej niewłaściwego, art. 123 § 1 pkt 2 k.c.) może być dokonana zawsze w oparciu o poczynione ustalenia faktyczne. Istniały uzasadnione podstawy do stwierdzenia, że pismo z dnia 21 czerwca 2014 r. (s. 5 - 6 uzasadnienia wyroku Sadu pierwszej instancji; k. 177 i 47 - 48 akt sprawy) mogło być kwalifikowane jako zawierające uznanie istniejącego długu. Dłużnicy wiedzieli o istnieniu tego długu i znali jego wysokość wyrażoną w nakazie. W treści tego pisma jest bowiem zawarta m.in. propozycja (pełnomocnika spadkobierców zmarłego) uregulowania należności wynikającej z nakazu zapłaty (I Nc .../00) przez zbycie udziału w nieruchomości oraz propozycja ugodowego zakończenia sporu (art. 60, art. 65 k.c.). Należy ponadto podkreślić, że w skardze kasacyjnej w ogóle nie powołano w jej podstawach przepisu art. 65 k.c., co zasadniczo uniemożliwiałoby weryfikację

oceny sądów, czy treść omawianego pisma stanowiła w konsekwencji uznanie długu (długu spadkowego) w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

kc

aj